

#RSABUDGET2025

Kgatišo ya mohlakanelwa magareng ga Matlotlo a Bosetšhaba le Tirelo ya Afrika Borwa ya Motšhelo

#RSA Budget

#RSABudget2025

TSHEDIMOŠO

NAA TEKANYETŠO
KE ENG?NAA TEKANYETŠO
E BEAKANYWA
BJANG?

Pele ga ge ngwaga wo mongwe le o mongwe wa ditšhelete o thoma, Tona ya Ditšhelete o beakanya tekanyetšo ya bosetšhaba, yeo ka yona a tsebagatšago tšhomišo ya mmušo ya ditšhelete, motšhelo le maano a dikadimo tša mengwaga ye meraro ye e latelago. Tekanyetšo ya naga e arola tšhelete magareng ga dikgoro tša bosetšhaba, diprofense le mebasepala.

1. Ditlahlo tša kgoro tšeo di laetšago dinyakwa tša tshedimošo mabapi le tekanyetšo di a abja
2. Dikgoro di bea šedi ye kgolo go mananeo a tšona le go rulaganya maano a tšhomišo ya tšhelete le boitlamo kabong ya ditirelo
3. Ditšhišinyo tša ditekanyetšo di romelwa go Matlotlo a Bosetšhaba gomme tša ahlahlwa
4. Ditšhišinyo tša ya tekanyetšo di sekasekwa ke dikomiti tša Balaodipharephare ba dikgoro tša go fapana.
5. Ditšhišinyo tša tekanyetšo di alwa pele go Komiti ya Ditona
6. Pego ya Pholisi ya Tekanyetšo ya Lebaka la Magareng e laetša Tekanyetšo ye e latelago
7. Sephetso sa dikabo tša tekanyetšo ya mafelelo se tšewa ka Kabineteng
8. Ditokomane tša tekanyetšo di a beakanywa
9. Tekanyetšo ka moka e alwa pele ga palamente
10. Palamente e ahlahlwa le go amogela Tekanyetšo
11. Tekanyetšo e romelwa go Mopresidente gore a e saene go ba molao

GO BULA MENYETLA YEO E
AKARETŠAGO BOHLE LE GO
MATLAFATŠA EKONOMIMR. ENOCH GODONGWANA
MINISTAWA GWAMA

Go rarolla ditlhohlo tša yona tše kgolo tša leago le go kaonafatša boleng bja maphelo ka nageng, Afrika Borwa e hloka ekonomi yeo e golago ka lebelo gotee le mešomo ye mentši yeo e swanetšego go hlolwa. Se ka lehlakoreng le lengwe se nyaka ditheko tšeo di sa fotogego kgafetšakgafetša le ditšhelete tša setšhaba, mohlagase wo montši le go sepetšwa ga dithoto ka potlako, ditirelo tša mmušo tšeo di tšhepagalago le dipeeletšo tše kgolo ka diprotšekeng tša mananeokgoparara.

Ditekanyetšo tša 2025 di dira dipeeletšo tša maano go fihlelela kgolo ya ekonomi ka lebelo, go lebeletšwe kudu diprotškeke tša mananeokgoparara a mohlagase, ditimela, meetse le dinamelwa. Le ge e le gore tshepedišo ya ekonomi e be e se ye maatla ka 2024, ponagalo e bonala e le kaone go tloga ka 2025 go ya pele. Mo lebakeng la nako ya magareng, ekonomi e akanyetšwa go gola ka dipersente tše 1.6 ngwaga ka

“Mmušo o tla tšwela pele go thekga bahloki le bao ba sa kgonego go ikemela ka go aba ditekanyetšo tše kgolo go tša thuto, tlhokomelo ya maphelo le tlabollo ya leago.”

ngwaga, gomme phethagatšo ye e atlegilego ya dipeakanyoleswa e ka hlola kgolo ya godimo. Makala a mohlagase le a dinamelwa a dira kgatelopele, mola dipeakanyo tše mpsha di nepile go tsepamiša le go kaonafatša kabo ya meetse. Go akanyetšwa gore R1.03 trilione e tla šomišwa mo mengwageng ye meraro ye e tlogo, go diprotškeke tša mananeokgoparara a go fapafapana. Mmušo o tla tšwela pele go thekga bahloki le bao ba sa kgonego go ikemela ka go aba ditekanyetšo tše kgolo go tša thuto, tlhokomelo ya maphelo le tlabollo ya leago.

Mo lebakeng la nako ya magareng, mmušo o rulaganya go beeletša go kaonafatšo ya tlabollo ya bana ba bannyane (ECD) gore bana ba bantši ba be le phitlhelelo ya ECD ya boleng bja godimo. O ikemišeditše gape go

thwala dingaka tšeo di sa šomego tšeo di phethilego ditirelo tša tšona tša setšhaba.

Kimollo ya leago ya nakwana ya COVID-19 e tla katološwa go fihla ka Mopitlo 2026, ka dikabo tša nakwana ka go 2026/27 le 2027/28.

Go fokotša boima bja dikoloto le gona go tla fokotša tšhelete yeo mmušo o e šomišago go lefa dikoloto tšeo. Ge nako e dutše e tsamaya, phokotšo ye ya ditefelo tša tswalo e tla thuša mmušo go laola ditšhelete tša setšhaba bokaone le go matlafatša kgolo ya ekonomi. Ge tswalo ye e lefelwago dikolotong e fokotšega, go tla ba le letseno le lentši gore mmušo o le šomiše ka dikarolong tša go swana le thuto, tlhokomelo ya maphelo le mananeokgoparara.

Go tloga ka la 1 Manthole/Desemere 2024, Afrika Borwa e filwe bopresidente bja G20. Bopresidente bja Afrika Borwa bja ngwaga wo tee bo tla bea šedi go kgolo ya ekonomi yeo e akaretšago bohle le ya go ya go ile le go rarolla bodiidi. Bopresidente bo letetšwe go matlafatša tsamaišo ya ekonomi, kudu ka mafapheng a go swana le boeti le kamogelo go baeng.

Go tloga ka la 1 Manthole/Desemere 2024, Afrika Borwa e filwe bopresidente bja G20. Bopresidente bja Afrika Borwa bja ngwaga wo tee bo tla bea šedi go kgolo ya ekonomi yeo e akaretšago bohle le ya go ya go ile le go rarolla bohloki. Bopresidente bo letetšwe go matlafatša tsamaišo ekonomi, kudu ka mafapheng a go swana le boeti le kamogelo go baeng.

Mo nakong ya ditekanyetšo tša lebaka la nako ya magareng, bobedi dipeeletšo tša lekala la mmušo le la praebete di tla oketšega bjalo ka peresente ya GDP, e le go tšwetša pele maitekelong a naga a go matlafatša kgolo ya ekonomi.

Le ge go le bjalo, kgolo ya ka pela e a nyakega go rarolla ditlhohlo tšeo di tšwelago pele tša kgolo ya fase, tlhokego ya mešomo yeo e lego godimo le bohloki.

Mmušo o phethagatša dipea-

kanyoleswa go oketša peeletšo go mananeokgoparara le go hloheletša go kgatha tema ga lekala la praebete. Dipeakanyoleswa tše di akaretša go dira gore go be bonolo go dikhamphani tša praebete go dirišana le makala a mmušo go aba diprotšeke, go kaonafatša ka fao mmušo o rulaganyago mananeokgoparara le go godiša boikarabelo bja dikgoro le ditheo tša mmušo. Ka kakaretšo, dipeakanyoleswa tša mananeokgoparara tšeo di šišintšwego di tla kaonafatša peakanyo, thušo ya

“... kgolo ya ka pela ya mananeokgoparara ao a thekgago kgolo ya ekonomi”

ditšhelete le phethagatšo ya diprotšeke tša mananeokgoparara, go netefatša kalo ya ka pela ya mananeokgoparara ao a thekgago kgolo ya ekonomi, go katološa phitlhelelo ya ditirelo tša motheo le go hlola mešomo.

Lekala la mmušo le tla šomiša Rxr1.03 trilion e go mananeokgoparara mo lebakeng la nako ya magareng. Peeletšo ka go mananeokgoparara a ekonomi, kudu ka dikhamphani tša mmušo, e tšea dipersente tše 81.5 tša tekanyetšo ya lebaka la nako ya magareng. Ditšhelete tše di tla šomišwa go katološa bokgoni bja tšweletšo ya mohlagase, go kaonafatša le go katološa marangrang a dinamelwa, le go kaonafatša ditirelo tša tlhwekišo ya meetse. Mananeokgoparara a ditirelo tša leago, go akaretšwa tlhokomelo ya maphelo le thuto, a tšea dipersente tše 15.5 tša palomoka ya tšhomišo ya tšhelete. Tše dingwe tša diprotšeke tše di tla hloka thekgo ya ditšhelete ya tlaleletšo go tšwa go babeeletši ba praebete, mola tše dingwe di tla phethagatšwa ka mohlakanelwa ke dikhamphani tša praebete le ditheo tša mmušo.

DITAETŠO TŠA DITEKANYETŠO 2025

1. Mphiwafela wa tša leago – go akaretšwa tlhabollo ya setšhaba, mananeo a mešomo, maphelo, thuto le tšhireletšo ya tša leago – o tla dira tekano ya dipersente tše 61 tša tšhomišo ya tšhelete yeo e sego ya tswalo mo lebakeng la nako ya magareng.
2. Dithušo tša leago tša go ya go ile di tla oketšega go ya ka godimo ga infleišene ka 2025/26 go šogana le ditefo tša godimo tša bophelo, gomme *kimollo ya leago ya COVID-19* e tla tšwela pele go fihla ka la 31 Hlakola/Matšhe 2026.
3. Tlhabollo ya ekonomi ke mošomo wo o golago ka lebelo kudu ka tekano ya dipersente tše 8.2 ngwaga ka ngwaga mo lebakeng la nako ya magareng, yeo e laolwago ke kabo ya ditekanyetšo tša godimo tša mananeokgoparara.
4. Ditšhišinyo tše kgolo tša motšhelo di akaretša go se oketšwe ga motšhelo, go fokotšwa le go boelwa ke tšhelete ya motšhelo wa tša kalafo; koketšego ya godimo ya motšhelo wa makhura; le dikoketšego tša ka godimo ga infleišene go ditšweletšwa tša ka gare ga naga le tšeo di tšwago dinageng tša ka ntle.
5. Ka 2025/26, dikoloto tša mmušo di tla ema go dipersente tše 77.4 tša GDP.
6. Kgolo ya nnete ya ekonomi e akanyetšwa go hlatlogela go dipersente tše 1.4 ka 2025.
7. Dikgatelelo tša tšhomišo ya tšhelete ya R180.1 bilione di thekgwa ka ditšhelete mo lebakeng la nako ya magareng, go akaretšwa kabo ya ditekanyetšo tša nakwana tša dikgoro tšeo di abelago batho ditirelo thwi.

LEBELELA LETLAKALA LA GO LATELA

GO MATLAFATŠA KGOLO KA TSELA YA DIPHETOŠO TŠA TSAMAIŠO LE MANANEO A TLHABOLLO

Ekonomi ya Afrika Borwa e lebane le ditlhohlo tša go swana le go kgaolwa ga mohlagase, tshepedišo ye e fokolago ya dinamelwa le bosenyi bjo bo lego godimo le bomenetša, tšeo di gwahlafaditšego kholofelo ka go ekonomi le go hlola go fokotšega ga tšweletšo.

Kgato ya mathomo ya lenaneo la ‘Opareišene Vulindlela’ e be e nepile go fokotša go kgaolwa ga mohlagase, go lokiša tshepedišo ya dinamelwa, go fokotša ditefelo tša datha, go oketša kabo ya meetse, go goketša mabokgoni le go thekga boeti.

Dipeakanyoleswa tše di tlogo di tla bea šedi godimo ga go dira gore go be bonolo go hwetša mošomo le go thwalwa ga batho – kudukudu ka go rarolla go se lekalekane ga mafelo, go šomiša ditoropokgolo go phethagatša mešomo ya ekonomi le go kaonafatša kabo ya ditirelo tša mebasepala.

MANANEO A MABAPI LE GO HLOLA MEŠOMO YA SETŠHABA A HWETŠA THEKGO

Le ge e le gore palo ya batho bao ba thwetšwego e be e le dimilione tše 16.8 ka kotareng ya mathomo ya 2025, palo ya batho bao ba sa šomego ka Afrika Borwa e sa dutše e le godimo kudu ka dipersente tše 32.9.

Mananeo a mešomo ya setšhaba (PEP) a bohlokwa kudu go rarolla tlhokego ya mešomo yeo e tšwelago pele go ya godimo.

Di-PEP di tla hwetša thekgo ya tlaleletšo ya ditšhelete ya R8.8 bilione ka 2025/26. Baamogedi ba bohlokwa ba akaretša:

- **Kgoro ya Thuto ya Motheo:** R5.8 bilione ya lenaneo la go thwala ka dikolong tša thuto ya motheo.
- **Kgoro ya Dipapadi, Bokgabo le Setšo:** R0.35 bilione ya tlhohleletšo ya intasteri ya

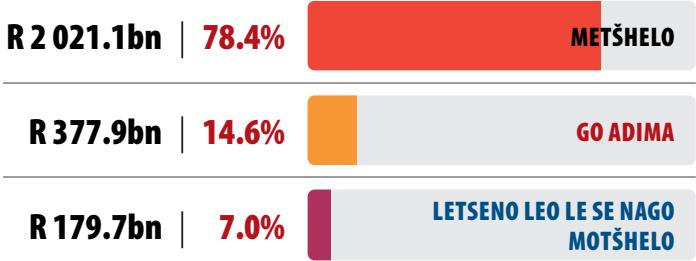
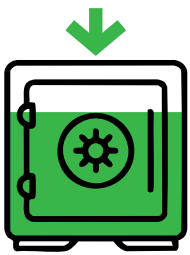
- boitlhamelo.
- **Kgoro ya Kgwebišano, Intasteri le Phadišano:** R1.3 bilione ya Sekhwama sa Tlholo ya Mešomo ya Leago.
 - **Matlotlo a Bosetšhaba:** R0.45 bilione ya Lenaneo la Tlholo ya Mešomo ya Ditoropong.
 - **Etšensi ya Bosetšhaba ya Tlhabollo ya Bafsa:** R0.55 bilione ya Tirelo ya Bafsa ya Bosetšhaba.
 - **Kgoro ya Mešomo le Bašomi:** R0.35 bilione go maitapišo a go swana le Lenaneo la Bosetšhaba la Taolo ya Puladitsela,

Sekhwama sa Boitlhamelo le ditlhahlo tša go ithutela mošomo.

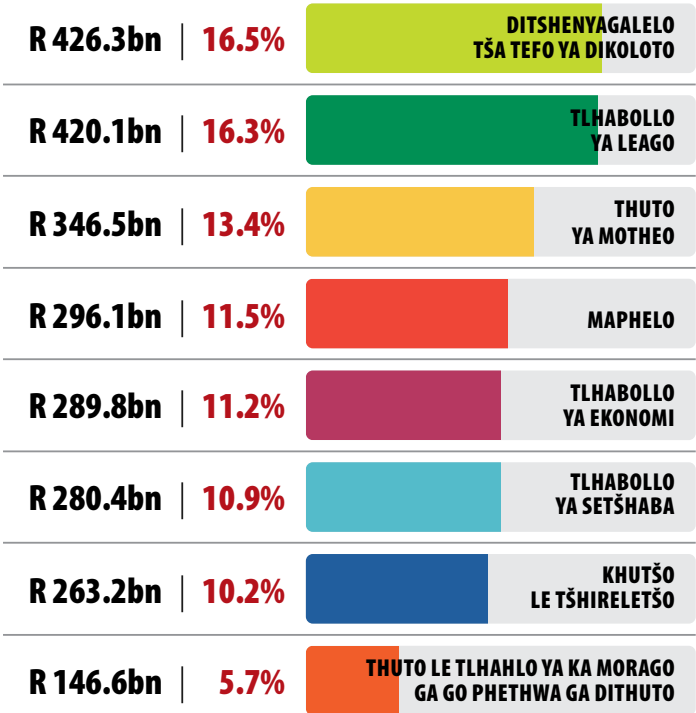
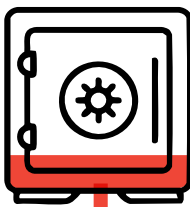
Godimo ga fao, Matlotlo a Bosetšhaba le Kantoro ya Mopresidente, ka go šoma le ditheo tše digwe tša mmušo, di thomile ka tshekatsheko yeo e tseneletšego ya mananeo ao a šomago a mmara ka wa bašomi, di-PEP le tshepedišo ya thekgo ya leago go kaonafatša bokgoni le go šoma gabotse.

Ka maitapišo a, mmušo o holofela go dira dikgatelopele tše kgolo go fokotšeng tlhokego ya mešomo.

1 METHOPO YA LETSENO LA MMUŠO KA 2025/26

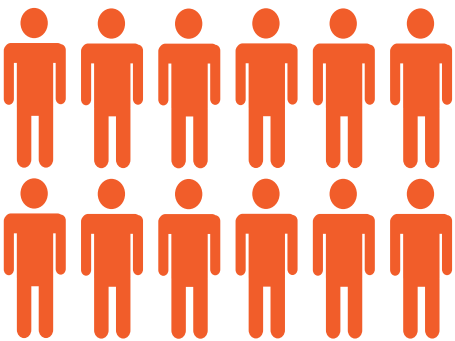

2 DITSHENYAGALELO TŠA MMUŠO KA GO 2025/26

3 MPHIWAFELA WA TŠA LEAGO

	2024/25	2025/26
MPHIWAFELA WA BOTŠOFADI	R2 185	R2 315
MPHIWAFELA WA BOMAHLEWAADI-BONA BA NTWA	R2 205	R2 335
MPHIWAFELA WA BOGOLOFADI	R2 185	R2 315
MPHIWAFELA WA HLOKOMELO YA BANA BAO E SEGO BA MADI	R1 180	R1 250
MPHIWAFELA WA HLOKOMELO YA MOTHO YO A SA KGONEGO GO ITIRELA	R2 185	R2 315
MPHIWAFELA WA HLOKOMELO YA BANA	R530	R560
MPHIWAFELA WA THEKGO YA TLALELETŠO	R530	R560

19.3 milione
ya batho ba tla be ba amogela
mphiwafela wa leago ka
Hlakola/Matšhe 2028

Ditekanyetšo di tla oketša boleng bja mphiwafela wa go ya go ile go ya ka godimo ga inflešene ka 2025/2026.

4 DITEKANYETŠO DI THEKGA KGOLO YA EKONOKI, TLHOLO YA MEŠOMO LE TLHABOLLO YA LEAGO

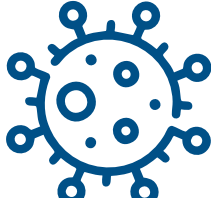
Peresente
ye 1.4

kgolo ya mmakgonthe
ya GDP e letetšwe ka 2025.

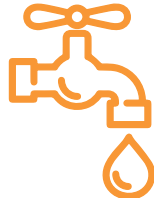
Diperesente
tše 61

tša ditshenyagalelo tša mmušo
di ya go tlhabollo ya setšhaba, mešomo,
maphelo, thuto le tšhireletšo
ya tša leago mo mengwageng
ye 3 ya go latela.

R35.2
bilione

tša tšhelete ya thekgo ya tlaletšo di
abetšwe go katološa kimollo ya tša
leago ya COVID-19 go fihla ka Hlakola/
Matšhe 2026.

R871.3
bilione

e abetšwe go ditirelo tša motheo,
le dinamelwa tša bohle, le phetogo ya
sekgoba le tlhabollo ya ditoropong mo
lebakeng la nako ya tekanyetšo
ya magareng.

R900.5
bilione

go tšweletšo, dikgweba tše nnyane
le mananeo a mešomo ya setšhaba
mo lebakeng la nako ya tekanyetšo
ya magareng go hlohleletša kgolo ya
ekonomi le tlhoho ya mešomo.

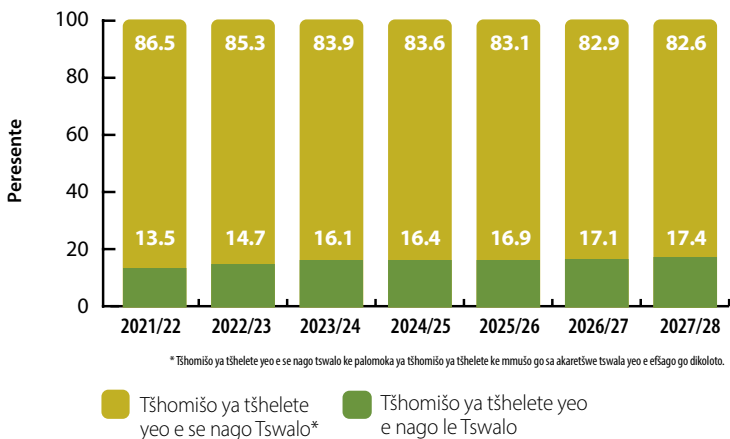
5 MANANEO A TLHOLO YA MEŠOMO YA SETŠHABA

R8.8 bilione

Tšhelete ya tlaletšo e abetšwe mananeo a tlhoho
ya mešomo ya setšhaba ka go 2025/26 go thekga
methopo ya boiphedišo, go phethagatša
peakanyoleswa ya mananeo a tsamaišo le
tlhabollo go kgontšha tlhoho ya mešomo.

6 DITEFELO TŠA MMUŠO TŠEO DI SE NAGO TSWALO, LE TŠEO DI NAGO LE TSWALO BJALO KA KAROLO YA PALOMOKA YA DITSHENYAGALELO

2025 DITŠHIŠINYO TŠA MOTŠHELO

MOTŠHELO WA LETSENO LA BATHO

NAA DITEFO TŠA MOTŠHELO WA LETSENO DI GO AMA BJANG?

Magoro a motšhelo wa letseno le diputseletšo ga se a fetošwa go tloga ka 2023. Tšhelete yeo motho a ka e hwetšago pele ga ge a ka lefa motšhelo wa ngwaga wa motšhelo go tloga ka la 1 Hlakola/ Matšhe 2025 go fihla ka la 28 Dibokwane / Feberware 2026 e ka tsela ye e latelago:

SELEKANYO SA MOTŠHELO	NGWAGA WA MOTŠHELO: 2025/26
Ka tlase ga mengwaga ye	R95 750
Ka tlase ga mengwaga ye 74	R148 217
Mengwaga ye 75 go ya godimo	R165 689

Diputseletšo tša motšhelo go balefi ba motšhelo di ka tsela ye e latelago:

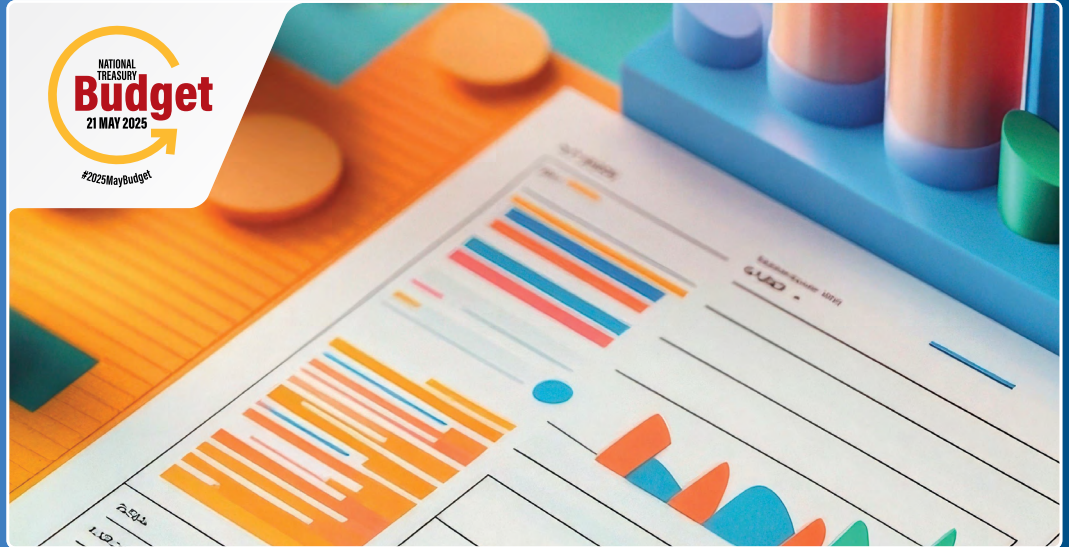
DIPUTSELETŠO TŠA METŠHELO	NGWAGA WA MOTŠHELO: 2025/26
Ya mathomo (batho ka moka)	R17 235
Ya bobedi (mengwaga ye 65 go ya godimo)	R9 444
Ya boraro (mengwaga ye 75 go ya godimo)	R3 145

METŠHELO YA DITŠWELETŠWA TŠEO DI SENYAGO MAPHELO

KOKETŠO KA GO DITEFELO TŠA DINOTAGI LE MOTŠOKO

Metšhelo ye mengwe ya ditefelo tša dinotagi e oketšegile ka dipersente tše 6.75 le ditšweletšwa tša motšoko ka magareng ga dipersente tše 4.75 le tše 6.75, go thoma ka la 12 Hlakola/Matšhe 2025.

	DI OKETŠA KA:
Bjala bja moroko	16c go thitswana ya 340ml
Beine yeo e sa bedišwago kudu	29c go lebotlelo la 750ml
Beine yeo e bedišitšwego kudu	48c go lebotlelo la 750
Beine yeo e fufulago	90c go lebotlelo la 750 ml
Di-cider le dinotagi	16c go thitswana ya 340ml
Di-spiriti	R5,97 go lebotlelo la 750ml
Metšoko	R1.04 go phakete ya 20
Mahlaka a ditšweletšwa tša metšoko yeo e rutheditšwego	77c go phakete ya 20
Metšogo ya sikarete	R1.16 go 50g
Mošoko wa peipe	50c go 25g
Di-Cigar	R8.49 go 23g
Ditharollo tšeo e lego tša nikhothine le tšeo e sego tša nekhothine tša mekgwa ya tirišo ya elektroniki	14c go ml

DITEKANYO TŠA MOTŠHELO

MOTŠHELO WA LETSENO : LA MOTHO

Motšhelo wo o lefšago ke batho ka go ngwaga wa motšhelo wo o felago magareng ga la 1 Hlakola/Matšhe 2025 le la 28 Dibokwane/Feberware 2026.

Motšhelo wa Letseno (R)	Tekanyo ya motšhelo
R0 go ya go R237 100	18% ya motšhelo wa letseno
R237 101 go ya go R370 500	R42 678 + 26% ya motšhelo wa letseno la ka godimo ga R237 100
R370 501 go ya go R512 800	R77 362 + 31% ya motšhelo wa letseno la ka godimo ga R370 500
R512 801 go ya go R673 000	R121 475 + 36% ya motšhelo wa letseno la ka godimo ga R512 800
R673 001 go ya go R857 900	R179 147 + 39% ya motšhelo wa letseno la ka godimo R673 000
R857 901 go ya go R1 817 000	R251 258 + 41% oya motšhelo wa letseno la ka godimo ga R857 900
R1 817 001 go ya godimo	R644 489 + 45% ya motšhelo wa letseno la ka godimo ga R1 817 000

Source: National Treasury

DITEFO TŠA GO FETIŠETŠA DITHOTO

Tafola ya tekanyo ya motšhelo e lekanyeditšwe go tloga ka la 1 Hlakola/Matšhe 2025. R1 210 000 ya mathomo ya boleng bja thoto yeo motho a nago le yona ga e na motšhelo wa phetišetšo. Tafola ye mpsha ya tekanyo e ka tsela ye e latelago:

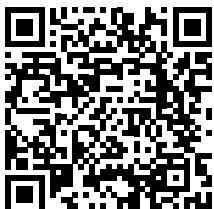
Boleng bja Thoto	Ditefo tša motšhelo
R0 go ya go R1 210 000	0% ya boleng bja thoto
R1 210 001 go ya go R1 663 800	3% ya boleng bja thoto ya ka godimo ga R1 210 000
R1 663 801 go ya go R2 329 300	R13 614 + 6% ya boleng bja thoto ya ka godimo ga R1 663 800
R2 329 301 go ya go R2 994 800	R53 544 + 8% ya boleng bja thoto ya ka godimo ga R2 329 300
R2 994 801 go ya go R13 310 000	R106 784 + 11% ya boleng bja thoto ya ka godimo ga R2 994 800
R13 310 001 go ya godimo	R1 241 456 + 13% ya boleng bja thoto ya ka godimo ga R13 310 000

Source: National Treasury

MOTŠHELO WA MAKHURA KA KAKARETŠO

Motšhelo wa makhura ka kakaretšo go petrole o oketšega ka 16c go fihla go R4.01 litara mola disele e le 15c go fihla go R3.85 go litara go tloga ka la 4 Phupu/June 2025.

Scan this QR code for the PDF version of this People's Guide to the Budget

DIKAKANYO TŠA GAGO DI BOHLOKWA

NAA O HWEDITŠE TLHAHLO YE YA BATHO YA MABAPI LE DITEKANYETŠO E NA LE MOHOLA?

Re dula re nyaka ditsela tše mpsha tša go kaonafatša tlhahlo ye, gomme re ka leboga ge o ka romela [ditschwayotshwayo le ditšhišinyo tša gago go Media@treasury.gov.za](mailto:Media@treasury.gov.za)